

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky

Dopis Výboru Jednoty československých matematiků a fysiků v Praze

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 56 (1927), No. 2, 3--4

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/122729>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1927

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Vážený pane kolego!

Výbor JČMF zabýval se letos podrobně programem publikační činnosti Jednoty pro nejbližší dobu. Zvolil proto publikační komisi, která zrevidovala již učiněné závazky a sliby spisovatelů, vytkla, kde nejvíce postrádáme spisů nutně potřebných a doporučila jednati o zpracování určitých témat. Z jejího jednání je zjevno, že publikační činnost Jednoty, jakkoliv již pozoruhodná obsahem i rozsahem, by se mohla a měla ještě dále znamenitě rozvinouti, kdyby se přihlásil dostatečný počet pracovníků, kteří by o vhodných věcech byli ochotni psátí. Proto obrací se výbor dříve, než práce programové skončí, na všechny členy se žádostí, aby přispěli k jeho sestavení buď radou a podněty, anebo i (což zvláště bylo by vítáno) závazkem předložiti vhodný rukopis pro nakladatelství Jednoty.

Pro informaci uvádíme stručně, v kterých směrech se projevuje publikační činnost Jednoty.

V první řadě jsou to publikace periodické: »Časopis pro přestování matematiky a fysiky«, »Rozhledy matematicko-přírodovědecké« a »Ruch filosofický«. U »Časopisu« nelze nařikati na nedostatek rukopisů vůbec; částečný nedostatek jeví se v článcích fysikálních. Zejména však je pocíťován vážný nedostatek zpráv drobných, referátů o akutních otázkách, přehledů a recenzí literárních, stručných a výstižných, které vyžadují součinnosti rozsáhlé obce spolupracovníků. — Pokud se »Rozhledů« týče, nedoslechl se výbor vážnějších výtek — snad až na tu, že vyskytují se v nich úkoly poněkud obtížné, ale se zřetelem k tomu, že jsou určeny řešitelům vtipnějším a zákům lepším, jsou na druhé straně právě takové úlohy žádány. Naproti tomu upozorňuje však výbor, že i zde bylo by na místě více článků informativních, zejména z fysiky a jejich aplikací. Kdyby bylo dosti vhodných příspěvků, neuzavíral by se výbor rozšíření »Rozhledů« i přes zvýšené výlohy, doufaje, že pestřejší a aktuálnější obsah jejich přišel by vhod pánům kolegům na ústavech, kteří by doporučením jich žactvu mohli docílití zvýšení počtu odběratelů a tím zvětšení výdajů paralyzovati. — »Ruch filosofický« vyhovuje, jak doufáme, po stránce obsahové svému poslání; jistě by se všimal ještě více dosud našich oborů vědních, kdyby se mu v tom směru dostalo více příspěvků. Výboru bylo by milo, kdyby i o tomto časopisu se členstvo vyslovilo, aby měl direktivu pro budoucnost, zda by se doporučovalo snažiti se o to, aby se členům Jednoty mohl dodávati rovněž bez placení zvláštního předplatného.

Další činnost publikační je uložena ve sbírkách spisů Jednotou vydaných.

»Sborník Jednoty československých matematiků a fysiků«, do něhož zařazována jsou vědecká díla, převyšující svým založením, zpracováním a úrovní běžné učebnice vysokoškolské, vycházel poslední dobou v delších intervalech. Není tomu ani jinak možno u knih vytčeného rázu, ač na druhé straně těžce nese výbor, že nebylo dosud možno vydati ve »Sborníku« úplné kompendium matematiky a fysiky. Pro budoucí svazky »Sborníku« zabezpečeny jsou tyto příspěvky: prof. dr. K. Petra Počet integrální, Funkční teorie, Diferenciální rovnice; prof. dr. J. Sobotky Diferenciální počet — část geometrická; prof. dr. J. Vojtěcha Projektivní geometrie; prof. dr. F. R. Závíšk y Teoretická fysika. Tyž dokončuje rukopis Mechaniky na podkladě spisu Strouhalova a vzal si na starost připraviti nová vydání Strouhalovy Akustiky a Thermiky.

»Knižovna spisů matematických a fyzikálních« vyvinula se ve sbírku vysokoškolských učebnic a příruček. Pro ni jsou připraveny k tisku prof. dr. B. Bydžovského Determinanty; též autor napíše Algebraickou geometrii (jako 2. část Anal. geom.) a Aplikace eliptických funkcí; prof. dr. Láska-dr. Hruška Počet numerický a grafický; prof. dr. Kadeřávek-dr. Klíma-dr. Kounovský Deskriptivní geometrie; prof. dr. E. Schoenbaum Počet pravděpodobnosti; prof. dr. K. Vorovka Základy filosofie matematiky; prof. dr. B. Macků Fysiku.

V nejmladší sbírce spisů vydávaných JČMF »Kruh« vyšly dosud 4 svazky; 5. sv., prof. dr. A. Šimka a pí. H. Kadlecové-Šimkové překlad W. Braggova spisu O podstatě věcí, dále 6. sv., prof. dr. A. Sommera Bařka Chemické rovnice, jsou v tisku. Připravují se: prof. dr. M. Kösslera Úvod do počtu integrálního, Diferenciální rovnice, Funkční teorie; prof. dr. K. Rychlíka Elementární teorie čísel; prof. dr. J. Heyrovského Radioaktivita; dr. V. Podroužka Koloidní chemie; prof. dr. V. Vojtěcha Fotografie. Ráz této sbírky je snad již jasně vyjádřen jak svazky dosud vydanými, tak i chystanými: mají to být témata taková a tak zpracovaná, aby byla přístupná nejen každému absolventu střední školy, ale i snaživým středoškolákům a celé veřejnosti, pokud je dychtiva seznati dnešní stav aktuálních otázek anebo seznámiti se s nejnmutnějšími základy matematických a exaktních věd přírodních. Proto by byly pro tuto sbírku vítány zvláště příspěvky z oboru věd fyzikálních a jejich aplikací.

Mimo rámeček uvedených sbírek — středoškolské učebnice pro tentokrát zůstávají mimo úvahu — vycházejí publikace příležitostné, pro něž ovšem nelze vytyčiti programových směrnic. O jedné, která má však vlastně tvořiti též sbírku, se tu zmiňujeme: Výbor vzal v úvahu vydání sbírky metodik pro veškeré disciplíny na středních školách zavedené, v první řadě ovšem pro matematiku, deskriptivní geometrii a fysiku.

Z tohoto informativního přehledu vysvítá jednak jak skutečně rozsáhlá a mnohostranná je publ. činnost Jednoty — a to ještě necháváme stranou otázku učebnic středoškolských — jednak však je patrné, jakého rázu by měly být další publikace a které vězery by bylo záhodno brzy vyplniti. I širší veřejnost uznává, že naše Jednota plní svoje kulturní poslání měrou uznáníhodnou; avšak stále nové úkoly nám vyřstávají a k jejich zdolání je třeba součinnosti co nejširších kruhů členstva.

Proto obrací se výbor Jednoty ke všemu členstvu a ke každému jednotlivci zvlášt s prosbou, aby jednak radou a pokyny přispěl k sestavení potřebných temat a vůbec k vytčení publikačního programu, jednak přispěl vlastním dílem k rozšíření publikační činnosti Jednoty. A nejsou to jen kolegové působící na vysokých školách, jež má výbor při této výzvě na mysli; jsou to v téže řadě i kolegové činní na školách středních a v životě praktickém, kteří by jistě mohli jak ze své zkušenosti učitelské, tak ze svého studia odborného vytěžiti spisy a spisky, hodící se pro periodické publikace i sbírky Jednotou vydávané. Pomůžeme zde zvláště na »Kruh«, jenž může splniti své poslání vědecky popularisující jen za vydatné součinnosti právě také profesorů středoškolských.

Výbor předkládá tyto podněty členstvu Jednoty, jsa přesvědčen, že se setká s plným pochopením svých snah a s upřímnou vůlí všeho členstva v těchto snahách jej podporovati.

*Výbor Jednoty československých
matematiků a fysiků v Praze.*